

Fokkersclub Nederlands Landvarken wil stukje cultureel erfgoed behouden

Ruimte geven aan oer Hollands Landvarken

Artikel is geschreven door Jos Thelosen

Nederland heeft een rijke historie op het gebied van het houden van varkens.

De aandacht voor het fokken van varkens heeft een uniek ras opgeleverd: het Nederlands Landvarken (NL). Dit authentieke varkensras wordt echter in haar voortbestaan bedreigd. Daarom heeft de Stichting Zeldzame Huisdierrassen het initiatief genomen voor de Fokkersclub Nederlands Landvarken. Deze club heeft de handschoen opgepakt om dit raszuivere varken voor Nederland te behouden. En dat niet alleen. De club wil zich ook inspannen om een exclusieve afzetmarkt op te zetten voor dit oer Hollandse varken en alle inwoners van Nederland kennis laten maken met dit stukje cultureel erfgoed. Zij hoopt dat alle kinderboerderijen onderkomen willen geven aan één of meer raszuivere NL's.

Nederland en het varken zijn niet los van elkaar te zien. Eeuwenlang scharrelden varkens hun kostje bij elkaar. Uiteindelijk werden de varkens geslacht. Het vlees en alle andere onderdelen van het varken werden met smaak opgegeten door de mensen. Om deze cyclus in stand te houden is het nodig om zeugen en beren te hebben. Deze zorgen samen voor nieuwe biggen. In de vorige eeuw is het fokken van zeugen en beren in een stroomversnelling gekomen. Het selecteren op spekdikte, vruchtbaarheid en het vriendelijke karakter heeft een voor ons land bijzonder landras opgeleverd: het Nederlands Landvarken (NL).

Hoge aaibaarheidsfactor

Kenmerkend van de NL zijn de hangende oren en de krulstaart. De dieren zijn wit, lang gestrekt met een lange rechte, soms iets omhoog gebogen neus. Dit alles geeft dit varken een hoge aaibaarheidsfactor. Het

ras heeft een niet te brede achterhand, dus wat afgeplatte billen. Het beenwerk is sterk en de poten zijn lang. Een volwassen zeug weegt tussen de 200 en de 250 kilo.

De NL-zeug heeft een hoge vruchtbaarheid en zeer goede moedereigenschappen. Het is namelijk een gemakkelijke zeug in de omgang en brengt zonder hulp 11 tot 13 biggen per worp ter wereld. Het is een goede moeder voor haar biggen want ze heeft veel spenen en geeft volop melk. De biggen spelen graag met elkaar en zijn erg nieuwsgierig. Ze leggen snel contact met soortgenoten, maar zeker ook met mensen.

Bedreigd in voortbestaan

De huidige varkenshouderij kenmerkt zich door het versterkt inzetten op productieverhoging.

Om extra vooruitgang in productiekenmerken te krijgen, wordt vaak gebruik gemaakt van een combinatie van rassen of gekruiste varkensrassen. Het gevolg is dat de zuivere rassen in hun voortbestaan worden bedreigd. Dit geldt ook voor de populatie NL's in Nederland. Een inventarisatie van varkensfokkerij organisatie Topigs in 2010 wijst uit, dat er toen nog ruim 6.700 zuivere Nederlandse Landvarken zeugen waren. Dit aantal neemt dagelijks af, begin dit jaar waren dat er nog maar 250.

>> lees verder

>> *vervolg van vorige pagina*

Wat betreft de NL-beren is het scenario nog somberder. Geen enkel raszuivere beer staat nog op een KI-station om sperma te produceren voor het kunstmatig bevruchten van NL-zeugen. Gelukkig zit er in de genenbank bij het Centrum Genetische Bronnen (CGN) nog sperma van 73 raszuivere NL-beren. In het verleden hebben stamboekorganisaties deze voorraad van sperma aangelegd bij CGN.

Cultureel erfgoed

Om de NL voor Nederland te kunnen behouden is begin 2015 de Fokkersclub Nederlands Landvarken opgericht. Deze vereniging (zie kader) werkt onder toezicht van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SHZ). Centraal staat het in stand houden van het raszuivere Nederlands Landvarken als cultureel erfgoed. Hiervoor ziet de vereniging graag een minimale populatie van 250 raszuivere zeugen.

De eerste leden van de Fokkersclub hebben allemaal nog raszuivere NL-zeugen en gaan zich daarvoor inzetten. Zij hebben al oude NL-zeugen geïncubiseerd met zuiver NL-sperma dat afkomstig is uit de genenbank. De club gaat ook de gegevens van alle raszuivere nakomelingen vastleggen in een databank in de vorm van een NL-Stamboek.

Nieuwkomers gezocht

Om de populatie van raszuivere NL varkens in stand te houden is de Fokkersclub op zoek naar nieuwe actieve leden. Ze denkt hierbij aan nieuwe hobby varkenshouders die kleinschalig willen starten met het houden van één of enkele raszuivere NL-zeugen.

Kinderboerderijen kunnen eveneens een belangrijke rol spelen bij het in stand houden en verspreiden van een stukje cultureel erfgoed. Kinderen en hun ouders kunnen dan op vele plekken op een laagdrempelige manier kennismaken met het vriendelijke en intelligente Nederlands Landvarken.

>> *vervolg van vorige pagina*

Daarnaast wil de Fokkersclub zich inspannen om een apart afzetkanaal aan te boren voor NL-biggen die uitgroeien tot hoogwaardige slachtvarkens. Mogelijk is het vlees van deze dieren af te zetten als Nederlands premiumvlees onder de vlag van Zeldzaam Lekker (www.zeldzaamlekker.nl).

Varken aanschaffen

De Fokkersclub is met spoed op zoek naar enthousiaste liefhebbers die het Nederlands landvarken willen gaan houden of ermee willen gaan fokken. De Fokkersclub wil daarom graag in contact komen met u. Dit kan door een mailtje te sturen naar het secretariaat van de vereniging (nlvarkens@varkensmuseum.nl). Meer informatie vindt u op de site www.nlvarken.nl.

Fokkersclub Nederlands Landvarken

De Fokkersclub Nederlands Landvarken (Fokkersclub NL) is een vereniging die het behoud en voortbestaan van het raszuivere en authentieke Nederlands Landvarken tot doel heeft. Haar leden zijn zowel professionele als hobbymatige varkenshouders. De vereniging beschikt daarmee over een brede ervaring.

Deze club registreert alle raszuivere NL-zeugen, beren en levend geboren biggen in een "Stamboek". Dit is de burgerlijke stand van het NL-varken. Op basis van deze stamboomgegevens kan de club de eigenaren van NL-zeugen ondersteunen bij het fokken van gezonde raszuivere biggen. De vereniging adviseert hen bij het kiezen van een passende beer. Ook beschikt de vereniging over een voorraad diepvries sperma van authentieke NL-beren van meer dan 20 jaar geleden.

Fokkersclub NL zet haar netwerk en ervaring in om de afzet van raszuivere NL-biggen te organiseren. Deze biggen met een leeftijd van 8 tot 12 weken wil ze plaatsen bij andere dierhouders. Een deel van deze dieren zijn geschikt om na een opfokperiode weer NL-varkens mee te gaan fokken. De overige biggen groeien uit tot hoogwaardige slachtvarkens.

